

5.7.2015

ועדה מיוחדת לפי סעיף 44(א) לפקודת הרופאים (נוסח חדש) התשל"ו - 1976

לכבוד שר הבריאות

כבוד השר

דין וחשבון לפי סעיף 44 לפקודת הרופאים (נוסח חדש) התשל"ז-1976

בעניין:

ד"ר בועז לב, המשנה למנכ"ל, משרד הבריאות באמצעות ב"כ, עו"ד שני ארזי
ועו"ד שרה שר לב מלשכת היועצת המשפטית, משרד התובע הראשי, משרד
הבריאות ירושלים.

הקובל

נגד

ד"ר מרדכי ליפון [REDACTED] רופא מורשה, בעל רישיון [REDACTED]

הנקבל

1. הקובלנה-

ביום 27.3.2012 הגיש ד"ר בועז לב המשנה למנכ"ל של משרד הבריאות,
קובלנה נגד הנקבל (להלן הקובלנה). בכך שגילה התנהגות שאינה הולמת
את מקצוע הרפואה וכן חוסר יכולת ורשלנות חמורה במילוי תפקידו כאמור

בסעיפים 41 (1) ו- (3) לפקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז 1976
(להלן: "הפקודה").

2. הוועדה:

שרת הבריאות מינתה את הח"מ להיות וועדה שתדון בקובלנה (להלן:
"הוועדה"). הוועדה התכנסה לדון בקובלנה האמורה. הוועדה קיימה שש
ישיבות בטכחות בכ' הקובל, בכ' הנקבל והנקבל.

בתאריך 12.2.2014, בהכרעת הדין, הרשיעה וזיכתה הוועדה את הנקבל
כדלקמן:

ס' 14 (א) בקובלנה - הרשעה בעבירה לפי ס' 41(3) רישא, לפקודה.
זיכוי מס' 41 (1) לפקודה.

ס' 14(ב) ו (ג) בקובלנה -
לעניין טיפולו של האח וקנין במטופלת למרות היותו אח מעשי בלבד,
זיכוי- העבירה לא הוכחה.
לעניין ביצוע פעולות חודרניות - הוצאת דמים ע"י האח וקנין-
הרשעה לפי ס' 41(3) סיפא לפקודה,
זיכוי מס' 41(1) לפקודה.

לעניין עירוי הדם, לאחר שעבר תהליך האוזון-
הרשעה לפי ס' 41(3) סיפא לפקודה.
זיכוי מס' 41 (1) לפקודה.

לעניין העדר הרשאה לפעולות כאמור בס' 9 בתקנות הרופאים-

הרשעה בעבירה לפי ס' 41(3) סיפא לפקודה.
זיכוי מס' 41(1) לפקודה.

לעניין אי בקיאותו של האח וקנין בטיפולים, ולא קיבל הדרכה מספקת
ועל כך שהנקבל לא ביצע השגחה על טיפולו של האח וקניו, ואי ביצוע
השגחה על טיפולו של האח כנדרש-
זיכוי מהעבירות שיוחסו לנקבל בסעיף זה.

ס' 14(ג) בקובלנה- הרשעה בעבירה לפי ס' 41(3) רישא לפקודה.
זיכוי מס' 41(1) לפקודה.

לעניין ס' 7 לפקודה-
לעניין קצב החזרת הדם-
זיכוי מהעבירות שיוחסו לנקבל בס' זה.

לעניין סעיף 8 בקובלנה-
זיכוי מהעבירות שיוחסו לנקבל בס' זה.

ס' 14(ד) ו-12 בקובלנה-

לעניין העדר הנחיות או נהלים ברורים לצוות המטפל, גם לגבי הנחיות
לטיפול באוזון-

הרשעה בעבירה לפי ס' 41(3) רישא, לפקודה.
זיכוי מס' 41(1) לפקודה.

לעניין תחזוקת הגנרטור-
זיכוי מהעבירות שיוחסו לנקבל בס' זה.

לעניין העדר אישור אמ"ר לגנרטור-

הרשעה בעבירה לפי ס' 41(3) רישא לפקודה.
זיכוי מס' 41(1) לפקודה.

לעניין שימוש במחולל חמצן במקום בלון חמצן-
זיכוי מהעבירות שיוחסו לנקבל בס' זה.

לעניין העדר ערכת החייאה-
זיכוי מהעבירות שיוחסו לנקבל בס' זה.

ס' 14(ה), ס' 9 ו-10 -

לעניין הגשת עזרה ראשונה למטופלת כשפתחה הלם-
זיכוי מהעבירות שיוחסו לנקבל בס' זה.

לעניין עיכוב בפינוי המטופלת-
הרשעה בעבירה לפי ס' 41(3) רישא לפקודה.
זיכוי מס' 41(1) לפקודה.

הנקבל הורשע ב - חמש עבירות לפי ס' 41(3) רישא, לפקודה - חוסר יכולת
במילוי תפקידו כרופא, והורשע בשלוש עבירות לפי ס' 41(3) סיפא, לפקודה-
רשלנות חמורה במילוי תפקידו. הנקבל זוכה ממספר עובדות בכתב הקובלנה
ומעבירה בס' 41(1) לפקודה.

3. בתאריך 28.4.2015 התקיימה ישיבת הוועדה בנוכחות הצדדים. בישיבה זו
טענו בכ' הצדדים לעניין אמצעי המשמעת. בכ' הנקבל השמיע ארבעה עדי אופי.

העד פרופ' ראובן אור :

מכהן כמנהל המחלקה להשתלת מח עצם במרכז הרפואי הדסה עין-כרם, אמר
בעדותו כי הוא מכיר את המרפאה של הנקבל ואת עבודתו. הוא טיפל בבת

משפחה של העד. לדבריו הנקבל הוא מומחה גדול בתחום שלו, שפיתח מיומנות לטפל בחולים מורכבים שהרבה רופאים לא היו כל כך מעוניינים לטפל בהם. אנשים שסובלים מפצעים קשיי ריפוי במיוחד ברגלים ובעוד מקומות בגוף. הוא ציין את מסירותו של הנקבל, את מקצועיותו והמוטיבציה שלו לטיפול בחולים.

העדה [REDACTED]
הנקבל טיפל במסירות בכף רגלו של אביו. תמיד קבלו הסבר מלא ושקיפות מלאה על הטיפול.

העדה [REDACTED]
לדבריה הנקבל בתור רופא הוא עושה את מלאכתו מכל הנשמה. הוא לא מחפש כסף וכל מעיינו זה לטפל בחולים.

העדה [REDACTED]
היא מכירה את הנקבל כשעבדה איתו בבית-אבות ע"ש רוקלין. מכירה אותו תקופה קצרה לפני הרבה שנים. הוא היה נחשב לרופא מסור מאוד וטיפול בחולים סוכרתיים עם רקמות רכות אקוטיות.

טיעוני בכ' הקובל:

אנו רואים שיש במקרה זה הרשעה חמורה ביותר במספר סעיפים בקובלנה בעבירה של רשלנות חמורה ובחוסר יכולת, לפי ס' 41(3) לפקודה. יש לשקול את האינטרסים הציבוריים. בכ' הקובל מפנה להחלטה בעניינו של דר' ליביו לאור, וכן בעניינו של דר' אתגר סבין וזאת לעניין סוג השיקולים הרלוונטיים בקביעת אמצעי המשמעת בהם יש למנות את האינטרס בהרתעה כללית, את הצורך בשמירה על כבוד המקצוע ואמון הציבור במקצוע. כמו כן הפנתה להחלטה בעניינו של דר' גרגורי קרבצ'ק. גם פה לדבריה נקבע חוסר יכולת בשל "העדר אנמנזה ראויה, הימנעות מלברר את רגישות המטופל לתרופות,

תיעוד רפואי לקוי, הימנעות מליתן למטופל הסבר מספק, אי נטילת הסכמתו של המטופל לטיפול, שימוש בתרופה למטרה שאינה מאושרת". לדבריה, במקרה זה מדובר בטיפול שהנקבל גרם לפגיעה במערכת העצבים כתוצאה מזריקה בגב. כמו כן מדובר כאן בעבירות של אי שיתוף פעולה עם משרד הבריאות ושל אי הימנעות מלהעביר מסמכים רפואיים. כאן במקרה שלפנינו לא טענו את זה בפניכם ובכתב הקובלנה שהטיפול של הנקבל גם למצב של החולה. בכ' הנקבל ציינה שהמסר בהליך המשמעותי שהם מבקשים להעביר, נועד לא רק לנקבל עצמו אלא גם לשאר ציבור הרופאים וגם לציבור המטופלים. לפיכך בכ' הקובל מבקש להטיל על הנקבל תקופת התליה של לא פחות משנה וחצי.

טיעוני בכ' הנקבל:

בכ' הנקבל סקר את קורות המקרה ואז נמצא הוועדה המיוחדת לפי ס' 44 (א) לפקודה שדנה בעניינו של הנקבל. החלטת הוועדה הייתה בסופו של דבר להגביל את הנקבל מלעסוק בטיפול חודרני, לרבות הזרקת דם, עירוי דם, ומתן תרופות אנטיביוטיות עד ליום 15.8.2012. מאז הנקבל לא מבצע טיפולים חודרניים אלה. מול הרשעות שבקובלנה עומדים גם לא מעט זיכויים. והם רבים יותר ומשמעותיים יותר מהסעיפים בהם הורשע. בכ' הנקבל ציין את האבחנה שעשתה הוועדה ב ס' 41(3) לפקודה, בין חוסר יכולת ברישא של הסעיף לבין רשלנות חמורה בסיפא של הסעיף. הטיפול שעשה הנקבל מוגדר כטיפול אלטרנטיבי. אין שום עניין לעסוק בו ואין שום כללים ברורים בעניין זה. בכ' הנקבל סקר בפני הוועדה את הזיכויים מול ההרשעות וכן הדגיש את העובדה שזוכה מהתנהגות שאינה הולמת עפ"י ס' 41(1) לפקודה. מדובר במרפאה שמעניקה טיפול אלטרנטיבי שהחודרניות שבו היא החדרת אינפוזיה. מבחינה מקצועית מדובר ברופא שלקח על עצמו כפרויקט את הנושא של טיפול אלטרנטיבי בפצעים חשוכי מרפא בעקבות מחלת הסוכרת והגיע לתוצאות יפות ופתר בעיות, שאחרת אנשים היו מסתובבים על כיסאות גלגלים. הוא עוזר לאנשים ומרפא אותם במסירות. אינו רואה מקום להשוות את המקרה שלפנינו עם המקרה שהובא ע"י בכ' הקובל בעניינו של דר' קרבצ'ק.

בכ' הקובל מבקש לזקוף לזכות הנקבל את הזיכויים מהעבירות שבהם זוכה, את הזמן הרב שחלף מקרות האירוע. התליית רישיונו כרגע, בגילו המבוגר ובאופי עבודתו, תמית עליו חורבן כלכלי וחורבן נפשי, וכתוצאה מכך, הוא לא יוכל לעסוק יותר במקצוע שלו. לכן מבקש להסתפק בעונש של נדיפה.

עדותו של הנקבל דר' ליפן:

אין הנחתום מעיד על עיסתו אבל אני יכול להגיד שמה שחשוב לי זה טובת הציבור, בפרט מבחינה רפואית. למדתי פה ואני הושב שהייתה אצלי רשלנות לא כל כך מבחינה רפואית אלא מבחינה משפטית. אני זלזלתי מלהגן על עצמי, האשמתני את עצמי, בגלל שמטרתי הייתה טובת הציבור, חיפשתי במה אולי עשיתי משהוא לא נכון.

אפשר להיות חכם אחרי המעשה. אמרתי בטיפשותי שמה שקרה היה בגלל שהחומר עלול לגרום לירידה בלחץ-דם וזו לא נכון, זאת טעות. כך גם לגבי הפינוי של החולה הכי פשוט היה מיד לפנות את החולה. אני ראיתי לנגד עיני את טובת החולה. בסיכום הדברים אני סבלתי מאוד מה שקרה עד עכשיו, אפילו לא קבלתי הלוואה בבנק בגלל מה שמופיע באינטרנט בענייני. למדתי ממקרה זה עכשיו אני נזהר ולא עושה שום דבר שהוא גבולי. אני בן 66. לקיחת הרישיון ממני זה אומר שבגילי להפסיק את הפעילות שלי. אני מבקש להמשיך ולטפל בחולים הקשים שהרבה פעמים רופאים אחרים בכלל לא רוצים לטפל בהם. כל זאת לטובת הציבור.

4. המלצת הוועדה.

בבואנו לשקול את אמצעי המשמעת ההולם את הרשעתו של הנקבל עלינו לבחון באלו מעשים ומחדלים הורשע בעבירה של חוסר יכולת במילוי תפקידו כרופא ובאלו מעשים ומחדלים הורשע בעבירה של רשלנות חמורה במילוי תפקידו.

באשר להרשעה בעבירה לפי ס' 41(3) רישא- חוסר יכולת במילוי תפקידו כרופא- ניתן לאפיין אותה במעשים ובמחדלים במובן הטכני של התנהגות הנקבל, כמו אי מתן הסבר למשפחה על אופי הטיפול, השארת המטופל ללא השגחה מתאימה, העדר הנחיות ונהלים ברורים, העדר הרשאה להפעלת גנרטור ועיכוב בפינוי המטופלת.

באשר להרשעה לפי סעיף 41(3) סיפא- רשלנות חמורה במילוי תפקידו- מדובר במעשים ומחדלים חמורים בתפקודו של הנקבל ובאחריותו, כמו ביצוע פעולות חודרניות להוצאת דמים, עירוי דם לאחר שעבר תהליך האוזון, פעולות שנעשו ע"י האה וקנין בנוכחות הנקבל בהסכמתו ובאחריותו, פעולות שנעשו ללא הרשאה, בניגוד לס' 9 בתקנות הרופאים.

באשר להרשעה בעבירה לפי ס' 41(3) רישא, הוועדה רואה בהתנהגות של הנקבל כשל טכני חמור במהותו המעיד על חוסר יכולת, חוסר שיקול דעת וחוסר אחריות בתפקודו כמנהל המרפאה.

באשר להרשעה בעבירה לפי ס' 41(3) סיפא, הוועדה רואה בחומרה יתרה את התנהגותו המהווה רשלנות חמורה העולה כדי סכנה ממשית לשלומו של המטופל.

בחיבורם של שניים אלו, הוועדה רואה בהתנהגותו הכוללת של הנקבל, הן בעבודתו כמנהל המרפאה מבחינה מנהלית, והן בעבודתו כמנהל המרפאה, בתפקודו כרופא המרפאה- כשל חמור רב מערכתי, מנהלי ורפואי, התנהגות הפוגעת בצורה קשה באימון הציבור בתדמיתו ובכבודו של מקצוע הרפואה.

בהחלטה בעניינו של דר' ליביו לאור אומרת השופטת חיות :

"השיקול המרכזי בהליכים המשמעותיים שבנידון הינו השיקול של הגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרפואה ועל אמון הציבור ברופאים...לפיכך נפסק כי בהליכים ממין זה השיקול המרכזי שעל

הגורם המתליש לשוות לנגד עניין הוא אי.ס. הציבור, ואילו השיקולים הספציפיים הנוגעים לעבריו המשמעת העומד לפניו, הם עניין משני שיש לשקלו אם בכלל."

בהחלטה בעניינו של דר' אתגר סבין אומר השופט ברק:
 " אין לתחום את השיקולים הרלוונטיים בקביעת העונש המשמעת...יש לנקוט בעניין זה אמת מידה גמישה, אשר תאפשר להביא בחשבון, בכל מקרה ומקרה, גם את חומרת הסכנה הנשקפת לציבור מהישנות מעשיו של רופא, אך גם ערכים, צרכים ואינטרסים לגיטימיים אחרים עליהם באה הענישה המשמעתית-מקצועית להגן. בין אילו ניתן למנות את האינטרס בהרתעה כללית... את הצורך בשמירה על כבוד המקצוע ואת אימון הציבור במקצוע..."

לקולא, רשמה הוועדה לפניה את זיכוי של הנקבל במספר עבדות, בזיכוי מעבירה לפי ס' 41(1), ואת דברי השבח שהרעיפו אליו עדי האופי. הוועדה התרשמה לחיוב מדבריו של הנקבל, מכוונותיו הטובות למתן עזרה לציבור, מהפקת הלקחים שהפיק בעקבות המקרה, מחלוף זמן מעת קצת האירוע ומגילו המתקדם של הנקבל.

במכלול השיקולים כאמור, הוועדה ממליצה לפני כבוד השר להתלות את רישונו של הנקבל לתקופה של ארבעה חודשים.

ד"ר יוסי בר
 מנהל מרומי ימים
 סמכות בסיסית נוצר כמ"מ
 מועד בסיסית נוצר ימים
 17076 מ.ר.
 10157 מ.ר.
 14264 מ.ר.
 1732 מ.ר.

פרופ' צבי שטרן, חבר

יגאל חיות, עו"ד
 נציג היועמ"ש לממשלה

דר' יוסי בר, יו"ר